

KURJER WARSZAWSKI.

D. 18. Listopada — Rok 1843.

Sobota.

№ 306.

Jutro, Śta Elżbieta.
Ś. Stanisław Kostka.

Jutro w Kościele *Popaulińskim* na cześć Śgo STANISŁAWA KOSTKI, odbywać się będzie solenne Nabożeństwo z wystawieniem Najśw. SAKRAMENTU, Kazaniami, Procesjami i Nieszporami. — Nabożeństwo żałobne za duszę *Braci Kunsztu Szewckiego*, odbywać się będzie w przyszły Poniedziałek o g. 6 rano, w Kościele XX. *Franciszkanów*. — Dnia 31go z. m. Rada Administracyjna Król: mianowała X. Marcja *Lipkę*, dotychczasowego Komendarza Kościoła parafjalnego w Kamionie Guberskiej Mazowieckiej, Proboszczem tegoż Kościoła. — Księgarnia *Zawadzkiego i Węckiego* na Krak.: Przedm. w pałacu Potockich, otrzymała nader pożyteczne dzieło: *Szkola Niedzielną*. Pismo poświęcone *Włościanom*, (najpraktyczniejsze ze wszystkich pism tego rodzaju u nas), rok 1837; 42, Leszno; 4², każdy rok po zł. 6. Gospodarz wiejski, jakimby być powinien, czyli *Franciszek Nowak*, zaradny Włościan. Książka dla Ludu, z niemieckiego na polski przełożona, podająca wkrótkości wierne i naturalnie sposoby najkorzystniejsze użycia gruntu, korzystnej pracy, rządowego gospodarstwa domowego, tudzież zawierająca Naukę chodowania bydła, pszczoł, drzew, leśnictwa, ogrodnictwa i wszystkich ewolwiek dobrych byt Włościanaka stanowi; p. A. *Rothe*, Głogów 1840; zł. 5¹/₂. — Jedną z Dam dobroczynnych raczyła ofiarować piękny Zegar brązowy, na korzyść Zakładu *osieroctw* Wychowanców Tow. Dobr., a szanowny P. *Szuber* Zegarmistrz przyjął na siebie bezpłatnie naprawę. Towarzystwo Dobroczynności za pomienioną ofiarę i za jej wartości podwyższenie, uprzejmie składa podziękowanie Łaskawym Dobroczyncom. W smutną rocznicę śmierci najukochańszego niedziałowatego Adolfa *Iwaszki-wicza*, złożono w Re: Kurjera na pogrzebów *Kłobucka* zł. 20. — Księgarnia G. *Senewald* i odebrała nowe ważne dzieło dla *Farbiarzy* w języku niemieckim, Dra *Schmidt*, Chemja dla *Farbiarzy*; cena zł. 10¹/₂. Również *Duvernoa*, 15 cwiertni, dzieł: 120, iako poprzedzające *Czerne* Szkole bi głości, zł. 8. *Bertiniego*, Etude i Andante, dz: 147, zł. 4. —

Mało kto pamięta aby w środku jesieni tak obfite spadły śniegi i tak wyborna była sanna iak ią dziś widzimy. Nietylko w *Warszawie* ale i na kilkadziesiąt mil przeszło na prowincji śnieg u padł znaczny. W niektórych miejscach stoi go na stop kilka. Na drogach i osiach zasy są tak dużej, że cięższe powozy musiały ustać chwilowo a podróżni kończyli drogę lekkimi bryczkami. W Środę zesłał podróżowanie było szczególnie utrudnione z powodu ciągłej zamieci. Jedną z podróżnych przybyła do *Grójca*, blisko 6 godzin drogę z *Białobrzeg* do *Grójca*, blisko 6 godzin iechała. Wprawdzie było to w nocy, a dawne przysłowie napomina: „Wóz niepełny, woźnica opity, iazda nocna drogi przyczynia.” Kilka powozów złożono na sanie, ale i to niewiele pomogło, bo droga kopna dla koni była przykra. Choć dla naszych Amatorów i Amatorek szlichtad, pomoc mrozu byłaby pożądaną dla utrzymania śniegu, wszakże Obywatele ziemscy życzą aby śnieg co prędzej stopniał, bo dla oziminy potrzeba aby lekki mrozek wprzód ściśnął ziemię nim ią śnieg okryje. — Skład rycin i t. p. nowości pod firmą A. *Fietta*, w domu przechodnim zwanym *Rezlera* eksystujący, przeniesionym został do domu Wgo *Nejbauer* przy ulicy Senatorskiej; w tymże Składzie sprzedają się rozliczne obiekty służące dla uczącej się Młodzieży do rysunków, a mianowicie: Wzory, główne pejzaże białe na czarnym tle, w nowym sposobie przez *Zuljena* wypracowane, po znacznej zniżonej cenie zł. 3 i pół; o az ryciny, mappy, farby, tusze, pendzle, Obrazy, Bilety z powinszowaniem, etc.; wszystko to w znacznym wyborze, sprzedaje się po cenach zniżonych. Podobnie takż Skład założony został w domu P. *Dawidsona* obok handlu Wgo *Dobryczka*; w tym nowym zakładzie sprzedają się także wyżej wymienione przedmioty; tem więcej obiecie sobie Przedsiębiorca na Łaskawe względy Przeds: Publiczności zasługiwać, ponieważ przez 20 lat ciągłej pracy w tymże zawodzie, miał sposobność wejść w stosunki z pierwszemi Domami handlowymi w *Paryżu*, *Londynie* i *Wiedniu*, za-

tem przy usilnem staraniu będę mój Zakład nowemi artykułami zaopatrywać i po cenach iak najtańszych sprzedawać. *Piotr Tambolini*. — Nakładem Księgarni Aug. Emma: *Gliksberga* przy ulicy Miodowej pod filarami, wyszedł z druku zeszyt 5ty dzieła: *Histoja Napoleona przez Emila Marco de Saint Hilaire*. Prenumerata na powyższe dzieło, które składać się będzie z 12stu zeszytów in 8 na pięknym welinowym papierze, z 200 przeszło rycinami, wynosi w Warszawie Rs. 6 (zł. 40), a na prowincji z pocztą Rs. 6 kop. 60 (złp. 44). Prenumerata przyjmie się we wszystkich Księgarniach, oraz po wszystkich Urzędach i Stacjach pocztow: Królestwa. — Z powodu nieukończenia restauracji Sali w pałacu *Paca*, Koncert JP. nny *Sószowicz*, zapowiedziany na jutro, nastąpi najdalej za tydzień. — Kurs wczorajszy: Listy zast: nowe, za 100 zł., r. s. od 14 kop. 63½ do r. s. 14 k. 70 (zł. od 97 gr. 27 do zł. 98); wartość kuponu kopieci 24½. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Modnisiu* Wszyscy; po *Wendecie*, JP. *Żółkowski*; po *Icku*, JP. *Panny Damse*, *Paulina Rywoli*, i JP. *Panczykowski*.

Petersburg 28 Paźdz. (9 List.). — Wprzeszły Wtorek, 26go Paźdz., J. C. W. Wysokość Cesarzewiczowa Wielka Kżna *MARJA ALEXANDROWNA*, raczyła przyjmować w Pałacu zimowym powinszowania ze szczęśliwego rozwiązania, od znakomitszego Duchowieństwa, Członków Ciała Dyplomatycznego, Rady Państwa, Senatorów, Oficerów gwardji i wojsk linjowych, Urzędników Dworu, Sekretarzów Stanu i Dam. Damy były w rossyjskim kostiumie a Kawalerowie w paradnych mundurach. — Zostający w Ministerstwie Spraw zagran: Urzędnik 5 kl. do szczególnych poleceń przy Głównodowodzącym czynną armją Radzca Stanu *Hilferding*, 12 Paźdz: najlaskawiej podniesiony został do rangi Rzeczywistego Radcy Stanu.

Od kilku już tygodni mamy w Petersburgu operę włoską, iakiej równej w tej chwili zapewne nigdzie nie ma, bowiem znajdują się razem *Pani Viardot-Garcja*, i PP. *Rubini* i *Tamburini*. Młoda Primadonna jest nieodrodną siostrą sławnej *Malibran-Garcja*, tak właśnie zgasłej. Dawano już dwa razy *Pirata*, ale dopiero od przy-

bycia *Pani Viardot* zaczęły się prawdziwe uroczystości dramatyczno muzyczne, kiedy dno *Cyrylika Sewilskiego*, w stórym Primadonna wroli *Rozyny*, i *Tamburini* *Figaro*, nie mają równych sobie. Dziś po raz trzeci dała tę nieoszacowaną operę; niepodobna oddać zapalu z iakim wielcy Artysty przyjmowani są od publiczności. Są jeszcze dwa subiekty razem przybyłe: *Pani Tadini* (Soprano) i *P. Pasini* (Tenor). Pierwsza nie wiele się wznosi nad skalę mierności, drugi jeszcze nie dał się słyszeć.

List z *Rawicza* w Poznańskim, donosi co następuje: Dnia 28go z. m. popełniono tu okropną zbrodnię. W godzinach wieczornych między 8mą a 10tą, małżonka handlarza bydłem *Fryderyka Ramtsch* w *Rawiczu*, podczas niebytności męża swego w mieszkaniu swem została napadniętą i zabita, a *Ramtschowi*, przez gwałtowne włamanie się, 630 tal: w gotowiznie ukradziono. Pieniądze te składały się z 18tu polskich papierów skarbowych, każdy po 100 zł.; 20tu pruskich *Frydriehsdorów* podwójnych, 5ciu *Frydriehsdorów* pojedynczych; 12tu dukatów; 13tu tal: pruskich; 47 tal: 15 sgr. w rozmaitej pomniejszej monecie i kilku monet polskich. Sprawca tego okropnego czynu, dotychczas niewiadomy.

Anglja — Gazety są napełnione iedynie uwagami o sprawie *Okonela*, i mało od kilku dni mają wiadomości zagranicznych. Wielu dowodzi że *Okonel* teraz znacznie jest spokojniejszy. — 3go b. m. sprowadzono do pałacu *Bukingham*, niektóre przedmioty chińskie, między nimi dzwona i 2 wazony bardzo pięknej roboty, okryte pismem chińskim, uszy u dzwonu iako też u wazonów są wyrobione z metalowych smoków; wiadomo, że smok jest herbem chińskim.

Hiszpanja. — W *Madrycie* z radością przyjęto wiadomość, że *Saragosa* poddała się rządowi *Donny Izabelli* przez kapitulację; to bowiem ustali spokojność w całym państwie. Dzienniki zachęcają, aby terazniejsze obrady *Kortezów* odbywały się spokojnie, aby zaniechano stronnictw i aby iedynie dobro kraju miano za cel obrad. — Poeci *Breton de los Herreros*, *Jose Zorilla* i *Harcembusz*, mianowani zostali Kawalerami orderu *Karola IIIgo*. — Do końca *Maia* b. r. sprze-

dano za 1,998,474,694 realów dóbr narodowych.

Niemcy. — Mniejsi *Israelici* mieszkańcy Berlińczy, postanowili zebrać między sobą 60,000 zł., od których procent co rok rozdzielany będzie między ubogich mieszkańców *Nadrenskich*, nie tylko Starozakonnych lecz i Katolików, iako też Dysydentów, a to przez wdzięczność iż na Sejmie nadrenskim porównano *Israelitów* co do praw politycznych z mieszkańcami wyznań Chrześcijańskich. — Król *Bawarski* postanowił, iż w całym jego państwie w szkołach żeńskich odtąd nie mają uczyć się *Panienci* języka francuzkiego, a ten czas poświęcać na dokładne uczenie się ojczystego języka i powzięcie nauk kształcących na dobre Żony, Matki i Gospodynie. — Cesarz *Austrjacki* reskryptem z d. 12go z. m. polecił używać języka łacińskiego lub węgierskiego w Królestwie *Węgierskiem*. — Król *Pruski* mianował Jenerał-majora *Rauch*, Jenerał-Adjutantem.

Tureja. — W *Alepo* aresztowano *Saraffów* (wexlarzy) starozakonnych, a przytem zmuszono nieszczęśliwych do zamknięcia swoich sklepów; samowolne to rozporządzenie *Biszy* zostało spowodowane przez wexlarza przybyłego z *Stambułu*, który ściągą monetę dawną w zamian za nową lichszą o 25 do 30 procent. Między aresztowanymi znajdowało się 3ch *Toskańczyków*, Konsul tokański zażądał ich uwolnienia, lecz *Basza* odpowiedział, że nie zna obcych poddańnych urodzonych w krainie tureckiej, i trzech pomieszanonych kazał przykładnie ukarać. W kilka dni później także w *Alepo* prawie na śmierć zbito Francuza. — W *Stambule* na wybrzeżu hoteł turecki napadłszy na statek austrjacki zerwała flagę i obrażała ją w sposób najobmierzlejszy; nie ma wątpliwości, że właściwie poselstwa zdołają sobie wyednać zadosyć uczynienia od Porty.

Rozmaitości. — Kurjer francuzki zawiera następujące uwagi o teraźniejszym Królu Francuzów. Liczba 13 gra rolę szczególną w życiu tego Monarchy. Urodził się r. 1773, opuścił kraj r. 1793 i wrócił r. 1813; obecnie jest w 13tym roku swego panowania; *Arabia Paryzki* w 13ym r. zostaje pełnoletnią; Król ma 13 pałaców; li-

sta cywilna wynosi 13 milionów fr.; 13go Lipca umarł *Xię Orleanski*; Król ma 13 dzieci i wnuków; od rewolucji lipcowej jego życie było 13 razy zagrożone, a Król przeżył 13 rządów we Francji. — W salonach literackich w *Paryżu*, czytają teraz dramat w 9ciu obrazach pod tytułem: *Plantaganet i Tudor*, będący dziełem *Ludwika Chauvel* (Szwe) — Kolej żelazna berlińsko-szczecińska wprowadziła w handel nowy przedmiot. W *Szczecinie* zabrakło lodu, tak iż cukiernie nie mogły więcej dostarczać chłodników publiczności; teraz skrzyniami wysyłają lód z *Berlina*; mieszkańcy *Szczecina* przez lód zostali zapalonymi stronnikami kolei żelaznej. — Młody Fortepjanista *Karol Filtz* 12go b. m. dał swój pierwszy koncert w *Wiedniu*. — Hrabia *Teleki* przysłał swojemu przyjacielowi *Lisztowi* w podarunku młodego cygana nazwiskiem *Sarai Jaska*. — Filozof chcąc przeprowić się przez rzekę wsiadł do łódki; podczas żeglugi wszczął rozmowę z przewoźnikiem: „Znasz ty arytmetykę?” „Nie, nie słyszałem nigdy o tej panie.” „Załaż cię, odrzekł Filozof, boś stracił 4tą część twoiego życia; a znasz ty matematykę?” Przewoźnik uśmiechając się odpowiedział: „nie.” „Ach! zawołał Filozof, druga ćwiartka twojego życia jest straconą; a znasz ty astronomję?” „Nie mój panie.” „Więc 3cia ćwiartka twojego życia jest straconą.” W tej właśnie chwili łódka potknąwszy się o skałę, zaczęła tonąć. Przewoźnik z zuchwałą sukmaną i zapytał Filozofa: „Umiesz ty pływać?” „Nie” odrzekł Filozof. „No, to siadajże Pan na moim grzbiecie, bo wszystkie 4ry ćwiartki twojego życia będą stracone.” — Artysci *Włoscy* w *Berlinie* przedstawiają teraz Operę *Zampa*, z muzyką francuzką Autora *Herolda* (tak jak jest dawną w Warszawie w języku polskim). — *Bogactwo teatrów Rzymskich*. Wiele mówimy w naszych czasach o wytworności i przepychu naszych teatrów, ale i w tym względzie, równie jak w wielu innych, nie możemy się mierzyć z Rzymianami. I tak wiemy, że *Scaurus* wybudował teatr, w którym tylko przez jeden miesiąc grać miało, gdyż owoczesne ustawy nie dozwalały mieć stałych teatrów, ale z jakimże wystąpił przepychem? Oto sama scena otoczona była 360 słupa-

mi z drogiego czarnego marmuru. Oprócz tego, cały gmach był ozdobiony 2,000 posagami ze siozu. Jaką zaś użyte do przyozdobienia malowidła i inne ozdoby miały choć zbl żoną wartość, można powziąć z następującej okoliczności. Po ukończeniu widowisk, rozkazał *Scaurus*, aby ten wszystek materiał, który w jego domu do zwyczajnego zbytku nie był przydatny, zabrano i zawieziono do willi, która jego była własnością; lecz gdy niewolnicy p zez zemstę ogień podłożyli, wszystko spłonęło, a pomienioną szkodę podawano wówczas na 5 milionów talarów. Nasze wiekie gmachy teatralne w porównaniu z dawnymi za czasów rzymskich, są tylko chatkami, bo gdy w naszych 2,000 do 3.000 widzów zaledwie mieścić się może, teatr *Scaurusa* mógł objąć 80,000, a *Pompeiusza* 40,000 ludzi.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Generał-Major Saburow z Petersburga; Kownacki Kazi: Dz: z Roznowa; Racieński Leop: Dz: z Modliborz: Strumilo Stan: Dz: z Szysek; Wołyński Stan: Dz: z Strzegocina; Apponowicz Cypryan Dz: z Unisławic; Trzebuchowski Sylwe: Dz: z Barłogi; Śląski Stan: Dz: z Górsk; Skrzyniecki Igna: Posesor z Siedłowa.

DONIESIENIA.

SZOPY nowe, kroiem płaszczowym, pokryte jasnym sukmem szaraczkowem, są do sprzedania za zł. 560. Wiadomość powziąć można w Handlu Korzennym pod Nr 30, naprzeciwko Zamku.

St. Janickiego *Kalendarz Domowy i Gospodarski* na rok 1844, odbija się w nowej Drukarni Strabskiego, i wkrótce z druku wyjdzie.

Dzisiaj rano zimna stopni 3. Wczoraj w połud: 2.

TEATR WIELKI. Jutro, 89 raz *Wolny Strzelec*.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro, 22gi raz *Mąż i Kochanek*. Iszy raz *Żona pod strażą*.

Dzisiaj w Kawiarni pod Nr 29 na 1m piątrze, naprost Zamku, familja *Elstrak* grać, śpiewać i tańczyć będzie; przytem dostać można PACZU wybornego Ananasow.

Dzisiaj danym będzie WIECZÓR TANCUJĄCY, w domu przy ulicy Bielańskiej i Danielewiczowskiej pod Nrem 606.

Dzisiaj w Zielonym Ogródku przy ulicy Mokotowskiej, WIECZÓR TANCUJĄCY. Powozy do odwożenia Gości, są obstalowane.

Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Siarżyskiej, w drugim domu od rogu Nowego światu pod Nr 1322, familja *Hausman* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 587, wprost Lasockich, Panny *Nowakowskie* grać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Bielańskiej i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, TERCET Pragski grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Freta, obok handlu Szotarego Nr 275, Panny *Noires*, łącznie z *Budzyńskimi* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy rogu ul: Miodowej i Senatorskiej, na 1 piątrze, JP: *Wilhelm* grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkel, familja *Rudlerów* grać będzie.

Dzisiaj w nowo otworzonej kawiarni w Starym Teatrze od ulicy Sto-Jerskiej, w bramie drugiej od frontu, na dole, JP: *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Długiej Nr 552 w domu zwanym na Rurach, Panny *Eusman* grać będą.

Jutro w Salonie P. Ohma za Wolskimi rogatkami, MUZYKALNA ZABAWA, Orkiestry połączone Wroclawska z Lipską, pod Dyr: JPP. *Szyndlera* i *Knabe*. OMNIBUSY kursować będą.

Jutro w *Kaskadzie* za Marymontskimi Rogatkami, w Salonach zimowych, KWARTET z dobranych Artystów, wykona muzyki i śpiewy. Wyborna terazolejsza *Sanna*, doda w tym spacerze przyjemności Gosiom.

Jutro w POWĄŻKACH (Izabellin zwanych), w Oranżerii, grać będzie MUZYKA. Wyborna *Sanna* w Alei Powązkowskiej uprzyjemni przejażdżkę.

Jutro na Fokalu przy ulicy Nowy-swiat Nr 1297, danym będzie WIECZÓR TANCUJĄCY, gdzie przy rychłej usłudze za pomierną cenę dostać będzie można wszelkich Potraw i Napoiów. Przytem Powozy do odwożenia Gości będą zamówione.

Kotarski.

Jutro na Wiejskiej Kawie, od godziny 3ej z połud: MUZYKALNA ZABAWA pod Dyr: JP. *Daneckiego*.

Fabryka J. F. *Szymanowskiego*, odwołując się do dawniejszych swoich doniesień, ma honor niniejszym zawiadomić *Szanowna Publiczność*, iż w dniu 19 b. m., to jest w Niedziele, rozpocznie się SPRZEDAŻ z NOWEJ FABRYKACJI PIWA MARCOWEGO na sposób BAWARSKI, w Lokalu pod KOPERNIKIEM przy uli: Nowy-Swiat.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Śniadanie, między innymi: Zając, Indyk, Kwicoły, Kapłonki, Kaczki, Comber i Pieczeń barania i cielę; Polędwica, Zrazy, Flaki, Kotlety, Ozór. —